

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ 2016

ΘΕΜΑ Α

A1. Απόδειξη σχολικού βιβλίου σελίδα 262

A2. Ορισμός σχολικό βιβλίο σελίδα 141

A3. Ορισμός σχολικό βιβλίο σελίδα 246-247

A4. α) ΛΑΘΟΣ σελ. 334

β) ΣΩΣΤΟ σελ. 166

γ) ΛΑΘΟΣ σελ. 251

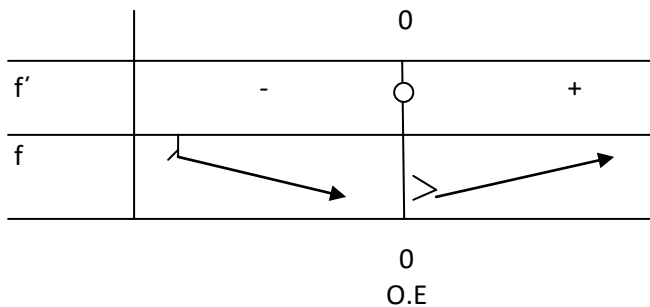
δ) ΣΩΣΤΟ σελ. 152

ε) ΣΩΣΤΟ σελ. 195

ΘΕΜΑ Β

$$f(x) = \frac{x^2}{x^2 + 1}$$

$$B1. \quad f'(x) = \frac{2x(x^2 + 1) - 2x \cdot x^2}{(x^2 + 1)^2} = \frac{2x(x^2 + 1 - x^2)}{(x^2 + 1)^2} = \frac{2x}{(x^2 + 1)^2}$$

Στο $(-\infty, 0)$ η $f' < 0$
 και η f συνεχής στο $(-\infty, 0]$ } η f γνησίως φθίνουσα στο $(-\infty, 0]$

Στο $(0, +\infty)$ η $f' > 0$ και η f συνεχής στο $[0, +\infty)$

Η f γνησίως αύξουσα στο $[0, +\infty)$

$$f(0) = \frac{0^2}{0^2 + 1} = 0, \text{ το } (0, 0) \text{ ολικό ελάχιστο}$$

$$B2. f''(x) = \frac{(2x)'(x^2+1)^2 - 2x[(x^2+1)']}{(x^2+1)^4} = \frac{2(x^2+1)^2 - 2x \cdot 2(x^2+1)2x}{(x^2+1)^4}$$

$$= \frac{(x^2+1) \cdot [2(x^2+1) - 8x^2]}{(x^2+1)^4} = \frac{[2(x^2+1) - 8x^2]}{(x^2+1)^3}$$

$$\frac{2x^2 + 2 - 8x^2}{(x^2+1)^3} = \frac{2 - 6x^2}{(x^2+1)^3} = \frac{2(1 - 3x^2)}{(x^2+1)^3}$$

x	$-\infty$	$-\frac{\sqrt{3}}{3}$	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	$+\infty$	
$f''(x)$	-	0	+	0	-
f	↪	ΣΚ.	↻	ΣΚ.	↪

$\frac{1}{4}$ $\frac{1}{4}$

$$f\left(-\frac{\sqrt{3}}{3}\right) = \frac{\frac{1}{3}}{\frac{1}{3}+1} = \frac{\frac{1}{3}}{\frac{4}{3}} = \frac{1}{4}$$

$$f\left(\frac{\sqrt{3}}{3}\right) = \frac{\frac{1}{3}}{\frac{1}{3}+1} = \frac{\frac{1}{3}}{\frac{4}{3}} = \frac{1}{4}$$

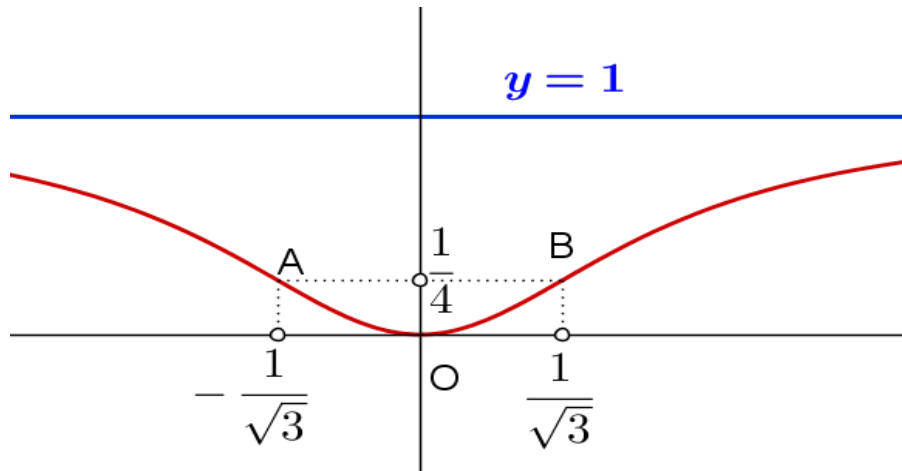
B3. Η f επειδή είναι συνεχής στο πεδίο ορισμού της δεν έχει κατακόρυφες ασύμπτωτες.

$$\left. \begin{aligned} \lambda &= \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2}{x^3 + x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{x} = 0 \\ \beta &= \lim_{x \rightarrow +\infty} (f(x) - 0x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2}{x^2 + 1} = 1 \end{aligned} \right\} \gamma = 0x + 1$$

άρα η ε: $\gamma = 1$ οριζόντια ασύμπτωτη $+\infty$

Ομοίως στο $-\infty$

B4.

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. $e^{x^2} - x^2 - 1 = 0$

Θεωρώ $g(x) = e^{x^2} - x^2 - 1, x \in \mathbb{R}$

$g(0) = 0$

$g'(x) = e^{x^2} \cdot 2x - 2x = 2x(e^{x^2} - 1)$

x	$-\infty$	0	$+\infty$
2x	-		+
$e^{x^2} - 1$	+		+
$g'(x)$	-		+
$g(x)$		↘ ↗	
		0	
		O.E.	

και $\forall x \in \mathbb{R} \quad g(x) \geq g(0)$

Με το « \Rightarrow » να ισχύει για $x=0$.

Γ2.

$f^2(x) = (e^{x^2} - x^2 - 1) \Leftrightarrow |f(x)| = |e^{x^2} - x^2 - 1|$

$f(x) = e^{x^2} - x^2 - 1, x \in \mathbb{R}$

$$f(x) = -(e^{x^2} - x^2 - 1), x \in \mathbb{R}$$

$$f(x) = \begin{cases} e^{x^2} - x^2 - 1 & x > 0 \\ 0 & x = 0 \\ -(e^{x^2} - x^2 - 1), & x < 0 \end{cases}$$

$$f(x) = \begin{cases} -e^{x^2} - x^2 - 1 & x > 0 \\ 0 & x = 0 \\ e^{x^2} - x - 1, & x < 0 \end{cases}$$

Γ3.

Η f' είναι παραγωγίσιμη στο \mathbb{R}

$$\begin{aligned} \text{Με } f''(x) &= 2(e^{x^2} - 1) + 2x \cdot (e^{x^2} \cdot 2x) = 2(e^{x^2} - 1) + 4x^2 \cdot e^{x^2} = \\ &= 2(e^{x^2} - 1 + 2x^2 \cdot e^{x^2}) = 2(e^{x^2} + 2x^2 e^{x^2} - 1), x \in \mathbb{R} \end{aligned}$$

Πρόσημο f''

$$f''(x) > 0 \text{ άρα } e^{x^2} + 2x^2 \cdot e^{x^2} - 1 > 0$$

Θεωρώ

$$\phi(x) = e^{x^2}(1 + 2x^2) - 1$$

$$\phi(x) = e^{x^2} 2x(1 + 2x^2) + e^{x^2} \cdot 4x = e^{x^2} \cdot 2x(1 + 2x^2 + 2) = 2e^{x^2} x(2x^2 + 3) \geq 0, x \in \mathbb{R}$$

x	$-\infty$	0	$+\infty$
$\phi'(x)$	-	○	+
$\phi(x)$	↘		↗
		0	
		Ο.Ε	

$$\phi(0) = 0 \text{ άρα } \phi(x) \geq \phi(0) \Leftrightarrow \phi(x) \geq 0 \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}$$

Άρα $f''(x) \geq 0$ στο \mathbb{R} και επειδή f'' είναι συνεχής στο 0 οπότε η f κυρτή στο \mathbb{R} .

Γ4.

Θεωρώ τη συνάρτηση $\kappa(x) = f(x+3) - f(x)$, $x \geq 0$

Άρα η εξίσωση γράφεται

$$\kappa(|\eta\mu x|) = \kappa(x) \quad (1)$$

Έχω $\kappa'(x) = f'(x+3) - f'(x) > 0$, $x \in \mathbb{R}$, αφού η f είναι κυρτή στο \mathbb{R} , άρα η f είναι γνησίως αύξουσα.

$$\text{Με } x+3 > x \Leftrightarrow f'(x+3) > f'(x) \Leftrightarrow f'(x+3) - f'(x) > 0$$

Άρα η κ είναι 1-1. Επομένως $(1) \Leftrightarrow |\eta\mu x| = x \Leftrightarrow x = 0$ (μοναδική ρίζα στο $[0, +\infty)$)

ΘΕΜΑ Δ

$$\Delta 1. \int_0^{\pi} (f(x) + f''(x)) \eta\mu x dx = \pi \Leftrightarrow \int_0^{\pi} f(x) \eta\mu x dx + \int_0^{\pi} f''(x) \eta\mu x dx = \pi \Leftrightarrow$$

$$[-\sigma\upsilon\nu x \cdot f(x)]_0^{\pi} - \int_0^{\pi} f'(x)(-\sigma\upsilon\nu x) dx + f'(\pi)\eta\mu\pi - f'(0)\eta\mu 0 - \int_0^{\pi} f'(x)\sigma\upsilon\nu x dx = \pi \Leftrightarrow$$

$$-\sigma\upsilon\nu\pi f(\pi) - (-\sigma\upsilon\nu 0 f(0)) + \int_0^{\pi} f'(x)\sigma\upsilon\nu x dx + f'(\pi)\eta\mu\pi - f'(0)\eta\mu 0 - \int_0^{\pi} f'(x)\sigma\upsilon\nu x dx = \pi \Leftrightarrow$$

$$-(-1) \cdot f(\pi) + f(0) = \pi \Leftrightarrow f(\pi) + f(0) = \pi \quad (1)$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{\eta\mu x} = 1 \quad (\text{υπόθεση})$$

$$f(0) = \lim_{x \rightarrow 0} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{\eta\mu x} \eta\mu x = 1 \cdot \eta\mu 0 = 0 \quad (f \text{ συνεχής στο } x_0 = 0)$$

$$\text{Άρα (1): } f(\pi) + 0 = \pi \Leftrightarrow f(\pi) = \pi$$

$$f'(0) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{\eta\mu x} \cdot \frac{\eta\mu x}{x} = 1 \cdot 1 = 1 \quad (\text{υπόθεση } f$$

παραγωγίσιμη)

Δ2. Α) Έστω $x_0 \in \mathbb{R}$, θέση για ακρότατο, άρα $f'(x_0) = 0$ (1). Παραγωγίζω τη σχέση της υπόθεσης και προκύπτει:

$$e^{f(x)} \cdot f'(x) + 1 = f'(f(x)) \cdot f'(x) + e^x, \quad x \in \mathbb{R}$$

Θέτω όπου $x=x_0$, άρα

$$e^{f(x_0)} \cdot f'(x_0) + 1 = f'(f(x_0)) \cdot f'(x_0) + e^{x_0}$$

Λόγω της (1), έχω από την τελευταία

$$1 = e^{x_0}, \quad \text{άρα } x_0=0.$$

Έτσι (1): $f'(0) = 0$, άτοπο αφού από Δ1, έχω $f'(0) = 1$

B) παραγωγίζοντας τη σχέση της υπόθεσης έχω

$$e^{f(x)} \cdot f'(x) + 1 = f'(x) f'(f(x)) + e^x$$

Έστω $\kappa \in \mathbb{R}$, με $f'(\kappa) = 0$. Θέτω στην προηγούμενη ισότητα και προκύπτει.

$$e^{\kappa} = 1 \Leftrightarrow \kappa = 0. \quad \text{Άρα } f'(0) = 0, \text{ άτοπο από Δ1.}$$

Άρα $f'(x) \neq 0$ και συνεχής. Επομένως η f' διατηρεί σταθερό πρόσημο στο \mathbb{R} . Με $f'(0) = 1 > 0$, έχω $f'(x) > 0, x \in \mathbb{R}$, άρα η f είναι γνησίως αύξουσα στο \mathbb{R} .

Δ3. Έχω σε περιοχή του $+\infty$

$$\left| \frac{\eta\mu x}{f(x)} \right| \leq \left| \frac{1}{f(x)} \right| \Leftrightarrow$$

$$-\frac{1}{|f(x)|} \leq \frac{\eta\mu x}{f(x)} \leq \frac{1}{|f(x)|}$$

Από Δ2. Β f γνησίως αύξουσα και συνεχής.

$$\text{Άρα } f(\mathbb{R}) = \left(\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x), \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) \right)$$

$$= (-\infty, +\infty) \text{ άρα } \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = +\infty$$

$$\text{Άρα } \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(-\frac{1}{|f(x)|} \right) = 0 = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{|f(x)|}$$

$$\text{Άρα } \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\eta\mu x}{f(x)} = 0$$

$$\text{Ομοίως } \left| \frac{\sigma\nu\nu x}{f(x)} \right| \leq \left| \frac{1}{f(x)} \right| \Leftrightarrow -\frac{1}{|f(x)|} \leq \frac{\sigma\nu\nu x}{f(x)} \leq \frac{1}{|f(x)|}$$

$$\text{Άρα } \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(-\frac{1}{|f(x)|} \right) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{|f(x)|} = 0$$

$$\text{Άρα } \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\sigma\nu\nu x}{f(x)} = 0$$

$$\text{Άρα } \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\eta\mu x + \sigma\nu\nu x}{f(x)} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{\eta\mu x}{f(x)} + \frac{\sigma\nu\nu x}{f(x)} \right) = 0 + 0 = 0$$

Δ4.

Από Δ1 έχω $f(0) = 0$ και f γνησίως αύξουσα άρα $x > 0$, έχω $f(x) > f(0) = 0$. Στη σχέση που ζητείται θέτω $\ln x = u$, $x = e^u$, άρα $dx = e^u du$ και με $x=1$, έχω $e^u = 1$, άρα $u=0$.

Με $x = e^\pi$, έχω $e^\pi = e^u$, άρα $u=\pi$

Άρα ζητούμενο

$$0 < \int_0^\pi \frac{f(u)}{e^u} \cdot e^u du < \pi^2$$

$$\text{Δηλαδή } 0 < \int_0^\pi f(u) du < \pi^2$$

Με $f(0) = 0$ από Δ1 και $x > 0$, έχω $f(x) > f(0) = 0$, άρα $\int_0^\pi f(u) du > 0$.

Επίσης $x \leq \pi \Leftrightarrow f(x) \leq f(\pi)$, άρα $\pi - f(x) \geq 0$, με το ίσο να ισχύει μόνο για $x=\pi$. Άρα

$$\int_0^\pi [\pi - f(x)] dx > 0 \Leftrightarrow \int_0^\pi \pi dx > \int_0^\pi f(x) dx \Leftrightarrow \pi(\pi - 0) > \int_0^\pi f(x) dx \Leftrightarrow \pi^2 > \int_0^\pi f(x) dx$$